

Spis treści

Podziękowania i inspiracje	9
Wstęp	13
Dlaczego napisałam tę książkę	13
Główne wątki w książce.	18
Struktura książki	22
Część I. Dwa podejścia w myśleniu o dziecku i wczesnej edukacji	33
Dziecko i jego edukacja – refleksja krytyczna.	33
Publiczne i niepubliczne przedszkola	59
A co ze standardami w przedszkolu	68
Dlaczego o jakości edukacji przedszkolnej.	73
Badania nad jakością edukacji przedszkolnej	82
Jakość edukacji dla małych dzieci – ujęcie współczesne	87
Jakość edukacji i wolny rynek edukacyjny	93
Model rynkowy i demokratyczny – próba charakterystyki.	104
Główne założenia podejścia rynkowego.	118
Podejście demokratyczne, czyli demokratyczne eksperymentowanie	132
Demokratyczne eksperymentowanie i rola państwa	134
Rola władz lokalnych.	137
Rola instytucji	142
Kim jest nauczyciel	150
Podsumowanie	152
Część II. Od teorii do praktyki – trzy przykłady demokratycznego eksperymentowania	155
Program <i>High/Scope Educational Research Foundation: Educating Young Children</i> – pierwszy przykład z życia.	155
Aktywne uczenie się	164
Cechy interakcji dorośli–dzieci	170

Tworzenie klimatu wsparcia	174
Kto ma kontrolę? Trzy różne klimaty społeczno-emocjonalne	177
Konsekwencje klimatu wsparcia dla dzieci i dorosłych	179
Organizacja dnia	185
Kluczowe doświadczenia – ich natura i konsekwencje edukacyjne	187
Współpraca z rodziną jako element konieczny do zrozumienia dziecka	198
Rodzice w programie <i>High/Scope</i>	202
Praca w zespole – współpraca między nauczycielami	209
Arkusze obserwacji dziecka, czyli ocena i dokumentowanie jego rozwoju	212
Program przedszkolny <i>Reggio Emilia</i> – drugi przykład z życia	219
Konstruowanie programu w <i>Reggio Emilia</i>	224
Główne zasady pracy metodą projektów	233
Rola nauczyciela i wspomagających go specjalistów	243
Rodzice w programie <i>Reggio Emilia</i>	249
Dokumentacja jako narzędzie konstrukcji i rekonstrukcji programu działania	255
Edukacja zróżnicowana ze względu na płeć – przykład z Polski	261
Rodzice w instytucjach „Sternika”	268
Zarządzanie instytucjami „Sternika”	272
Kim jest nauczyciel	274
Organizacja procesu wychowawczo-dydaktycznego	276
Program wychowawczy	276
Program dydaktyczny	280
Zakończenie	288
Literatura	292